

**Центральний державний архів-музей
літератури і мистецтва України**

**Вінтман
Павло Ілліч
1918 – 1942
російський поет**

Фонд № 1374

Опис № 1

справ постійного зберігання
(назва опису)

1923 – 2003

(крайні дати документальних матеріалів)

ЗМІСТ

№№ од. зб.

Передмова	
Список скорочень	
Іменний покажчик	
I. Творчі матеріали	1 – 8
II. Листи Вінтмана П.І.	9 – 11
III. Листи до Вінтмана П.І.	12 – 13
IV. Матеріали до біографії Вінтмана П.І.	14 – 15
V. Матеріали про Вінтмана П.І.	16 – 24
VI. Образотворчі матеріали	25 – 30
VII. Матеріали Сагалович З.Н., дружини фондоутворювача	31 – 63
Додаток № 1 – список літератури	
Додаток № 2 – список музейних предметів	

ПЕРЕДМОВА

Вінтман Павло (Пінхас) Ілліч народився 20 жовтня 1918 р. в м. Маріуполі. В 1931 р. сім'я переїздить до Києва. З цим містом і пов'язане все подальше життя поета. Його першим захопленням була радіотехніка. За придумане ним вдосконалення до кулемета «максим» отримав від Наркомату оборони грошову премію та запрошення поступати до військової академії. Але він успішно закінчує навчання на робфаці при Київській сільськогосподарській академії і в 1935 р. стає її студентом. Несподівано, після першого курсу він залишає Академію і стає студентом філфаку Київського університету ім. Т.Г. Шевченка. Важко сказати, що було поштовхом до цього – любов до поезії ще з дитинства, відвідування літстудії при Академії чи постійне спілкування з друзями філологами. З цього часу вірші стають його життям, засобом самовираження. Він пише багато, захоплено.

В січні 1940 р. Вінтман П.І. в складі лижного батальйону іде добровільно на фінську війну. Але фінська кампанія скоро закінчилась, він знову повертається до навчання в університеті.

Квітень 1940 р. був для нього знаковим – вперше в «Київському альманасі» (№ 1) були надруковані його вірші. Він весь в поезії, у великих планах на майбутнє. Вінтман листується із Сельвінським І.Л., який його підтримує і високо цінить його поезію. Але всі задуми і плани ламає війна. Для молодого поета друга і, як потім виявиться, остання.

Вінтман П.І. спочатку попадає у Фрунзенське піхотне училище, а потім, у званні молодшого лейтенанта, на фронт у стрілковий полк. Не дивлячись на жорстокі будні війни, він пише вірші повні надії і любові. Деякі з них публікувались в газеті «За доблесть». Це були його останні прижиттєві публікації.

В листах до дружини і доньки, яку йому так і не пощастило побачити, вона народилась, коли він був уже на фронті, пише багато віршів. Віщими рядками він відгукнувся і на народження доньки:

«... Ей дано, как маяку в тумане
Океана одиноких дней
Сделать каждую улыбку маме
Постоянной нотою моей».

Його лист від 25 червня 1942 р., де був вірш «Память» був останнім.

В жорстоких боях за місто Воронеж лейтенант, командир роти стрілкового полку Павло Вінтман загинув 21 липня 1942 р. Йому було всього 23 роки. Він любив життя, знав йому ціну. Йому дуже хотілось повернутись до коханої дружини, доньки, в прекрасний світ поезії. Але більше всього він хотів

«... упасть не веря в то,
Что умер навсегда».

Дякуючи його дружині, його друзям цього не сталося. Він живе в своїх віршах, в їх читачах. Після його смерті залишилось більше двохсот віршів.

Майже через тридцять років студентка Воронежського університету Дацьківська М.І. розшукала братську могилу в с. Шилово під Воронежем, де і був похований Павло Вінтман. Студентка філологічного факультету, вона добре знала поезію, але ці вірші вразили її так сильно, що вона разом з вдовою поета робила все, щоб вони дійшли до читача.

За післявоєнний час лише два рази в 1958 та 1963 роках в Москві у збірниках «Стихи остаются в строю» та «Имена на поверке» було надруковано його декілька віршів. І от знову в 70-і роки в різних газетах та літ журналах з'явилися публікації його поезії. Але лише в 1977 р. в Києві виходить перша книга віршів Павла Вінтмана під назвою «Голубые следы». В 1985 р. його приймають посмертно в члени СПУ, а в 1990 виходить друга книга віршів поета «Голубые следы. Стихотворения. Письма с войны. Воспоминания о поэте». (Київ).

Його дружина, товариш і самий вимогливий рецензент згодом напише: «Я сделала всё, что было в моих силах, для сохранения памяти моего мужа и поэта. Пока будут читатели его стихов, он будет жить, как поэт».

В січні 1991 р. вдова залишає Україну, місто всього свого життя Київ і емігрує до Ізраїлю, де вже з 1974 року жила сім'я дочки Галини. Онука з любов'ю і вдячністю до свого діда перекладає його вірші на іврит.

До архіву-музею документальні матеріали були передані Гіванд-Тихою Р.Г. в 2004 році.

Після їх наукового опрацювання укладено опис № 1 на 63 од. зб. за 1923 – 2003 рр.

Серед творчих матеріалів поета зберігаються 8 зошитів з його віршами, окремі вірші із циклів «Из военной тетради», «Татарская степь», «Посвящая любимой» та ін.

Розділи листування представлені листуванням Вінтмана П.І. з Сагалович З.Н., дружиною (1935 – 1942 рр.) та Сельвінським І.Л. (1939 – 1940 рр.). Листування надзвичайно цікаве, змістовне, воно є доповненням до його творчого та життєвого портрету.

З особистих документів передані на зберігання лише залікова книжка та довідка про навчання в Київському університеті ім. Т.Г. Шевченка.

Матеріали про Вінтмана П.І. складаються з підбірок публікацій в періодичній пресі про життя і творчість поета за 1970 – 2003 рр.

Розділ образотворчих документів знайомить дослідника з індивідуальними фотографіями Вінтмана П.І., в групі з батьками, дружиною, друзями та фотографіями Сагалович З.Н., Вишеславського Л.М., Громової А.З.

Передана на зберігання і незначна частина матеріалів дружини поета – Сагалович З.Н. Це її стаття «О поэте Павле Винтмане» та листування з Барамом А., Бродським О.І., Ваншенкіним К.Я., Громовою А.Г., Левітасом І.М., Озеровим Л.А., Самойлович Д.С. та ін. цікавими особами.

Матеріали в розділах та підрозділах систематизовано за хронологією, листування за абеткою адресатів та кореспондентів.

Незначна частина документів потребує ремонту.

Передмову склала
головний науковий співробітник

Н.С. Возна

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

б/д	-	без дати
ВВВ	-	Велика Вітчизняна війна
вир.	-	вирізки
газ.	-	газети
журн.	-	журнали
ім.	-	імені
ін.	-	інші
маш.	-	машинопис
рос.	-	російська

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

	№ од. зб.
Абрамов О.І.	20
Андреева О.І.	19
Асеев Ю.	29
Барам А.	32, 39
Бродський О.І.	40
Буркалев К.Я.	41
Ваншенкін К.Я.	42
Вишеславський Л.М.	28
[Гольдфельд] Т.С.	43
Гончаров Ю.Д.	44
Гордейчев В.Г.	45
Громова А.Г.	28, 33, 46
Дацьківська М.І.	18
Дур[н]ова І.	47
[Івакін Ю.О.?)	29
Кочан О.Г.	48
Криворучко Л.	34
Левітас І.М.	35
[Нельгівський Ю.?)	29
Озеров Л.А.	36, 49
Полковський Л.	32, 39
Репіна О.Ф.	50
Рибаков А.Н.	51
Рогожанська Е.	18, 52
Сагалович З.Н.	9, 10, 12, 15, 19, 27, 31, 63
Самойлов Д.С.	37, 53
[Саморіга] В.	54
Сельвінський І.Л.	11, 13, 63
Симонов К.М.	55
Скобелев В.П.	56
Ушаков М.М.	19
Фрадкіна С.Я.	57
Хелемський Я.А.	58
Чайковський С.В.	22
Чернова Н.	59
Шерешевський Л.В.	60

Затверджено
Рішенням експертно-перевіральної
комісії ЦДАМЛІМ України
Протокол № 10 від 10.11.2009 р.

ФОНД № 1374

Вінтман
Павло Ілліч
1918 – 1942
російський поет

ОПИС № 1
справ постійного зберігання

1923 – 2003
(крайні дати документів)

Надходження згідно з актами № 12 від 20.05.2004, № 24 від 11.08.2004.

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Прим ітки
	I. Творчі матеріали Вірші				
1.	«Тревога», «Вопрос», «Я самый молодой...» та ін. Автограф. Зошити № 1 - № 8.	1935 – 1942	10	318	
2.	«Посвящаю любимой. Цикл стихов». Автограф. Зошити.	1936	2	32	
3.	«Из военной тетради». [Підбірка]. Автограф, маш. з правкою.	1930-і – до серпня 1942	1	75	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Примітки
4.	«Из цикла «Татарская степь». Окремі вірші. Автограф, маш.	1930-і – до серпня 1942	29	29	
5.	«Гроза», «Идиллия», «Истина», «Крым» та ін. Окремі вірші. Фотокопії з автографів.	1930-і – до серпня 1942	27	27	
6.	«Баллада о любимом цвете», «Война ворвалась в дом», «Харьковскому фронту» та ін. Окремі вірші. Вир. з газ., ксерокопії з журн.	1940-1942, 1973-1998	8	17	
7.	Підбірка віршів поета та статей про життя і його творчість. Зшиток із публікацій в журн. «Алеф», «Знамя», «Подъем», «Радуга», «Советиш Геймланд», «Юність». Вир. з газ., ксерокопії.	1965 – 1998	1	58	
	* * *				
8.	«Многие из поэтов, живших до Руссо...» Письмова робота з рос. літератури. Рукопис.	б/д	1	2	
	II. Листи Вінгмана П.І.				
9.	Сагалович З.Н., дружині.	19 липня 1935 – 26 вересня 1940	46	131	
10.	Те саме.	9 січня 1941 26 червня 1942, б/д	56	125	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Примітки
11.	Сельвінському І.Л. III. Листи до Вінтмана П.І.	б/д	1	5	
12.	Сагалович З.Н., дружини.	28 січня 1938 – 13 грудня 1939	3	10	
13.	Сельвінського І.Л. Ксерокопії. IV. Матеріали до біографії Вінтмана П.І.	7 серпня 1939 – 19 березня 1940	4	12	
14.	Залікова книжка та довідка про навчання в Київському державному університеті ім. Т.Г. Шевченка.	1937 – 1941	2	13	
15.	Повідомлення про смерть Вінтмана П.І., надіслане на ім'я Сагалович З.Н. з вказаною датою смерті. Ксерокопія. V. Матеріали про Вінтмана П.І.	серпень 1942	1	1	
16.	«О времени и о себе. (Памяти павших поэтов)». Програма сценічної композиції до 25-річчя перемоги над фашизмом, поставленої театром «Кібертонія». Читались вірші Вінтмана П.І. Ксерокопія.	1970	1	2	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Прим ітки
17.	Афіша та об'ява про проведення вечорів пам'яті Вінтмана П.І. Рукопис, друк.	27 березня 1973, 24 серпня 1999	3	4	
18.	Дацьківська М.І. «Навечно вписан в книгу славы», Рогожанська Е. «Стихи возвращаются с фронта» та ін. статті про життя і творчість Вінтмана П.І. Підбірка. Вир. та ксерокопії з газ., журн.	3 квітня 1973 – 25 вересня 2003	30	33	
19.	Андрєєва О.І. «Гибель и возрождение поэта Павла Винтмана», Ушаков М.М. «О Павле Винтмане». Стаття та замітка. Рукопис, маш., вир. з журн. Додається записка Андрєєвої О.І до Сагалович З.Н.	15 квітня 1973, 1990	4	11	
20.	Абрамов [О.І.] Відгук на вірші Вінтмана П.І. Рукопис.	15 жовтня 1973	1	1	
21.	«Стихи возвращаются с фронта» Підбірка публікацій про життя і творчість Вінтмана П.І. Зшиток. Маш.	1984	1	35	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Примітки
22.	Лист Центрального архіву Міністерства оборони СРСР до Чайковського С.В. щодо публікацій віршів Вінтмана П.І. в газ. «За доблесть» в період ВВВ.	30 січня 1986	1	1	
23.	Список киян, які загинули на фронті під час ВВВ. Вказане прізвище Вінтмана П.І. Ксерокопія сторінок з книги «Книга пам'яті України».	б/д	1	2	
24.	Список видань, де друкувались вірші Вінтмана П.І. та матеріали про його життя і творчість. Рукопис.	б/д	1	4	
VI. Образотворчі матеріали					
25.	Індивідуальна фотографія Вінтмана П.І. Копія.	1930-і	1	1	
В групі з різними особами					
26.	Альбом «Пам'ять» з індивідуальними фотографіями Вінтмана П.І., в групі з батьками, дружиною, друзями та фотографіями про увічнення пам'яті поета.	1923 – 1985	1	50	
Фотографії різних осіб					
27.	Індивідуальні фотографії Сагалович З.Н., дружини.	1950, 1075	2	2	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Прим ітки
28.	Фотографії Вишеславського Л.М., Громової А.Г.	1985	3	3	
	* * *				
29.	Дружні шаржі на Асеева Ю., [Івакіна Ю.О.?], [Нельговського Ю.?]	б/д	3	4	
	* * *				
30.	Обкладинка збірника «Стихи возвращаются с фронта», присвяченого Вінтману П.І. Ксерокопії.	[1985]	3	3	
	VII. Матеріали Сагалович З.Н., дружини Вінтмана П.І.				
31.	«О поэте Павле Винтмане». Стаття. Ксерокопія рукопису.	4 листопада 1992	1	3	
	Листи Сагалович З.Н.				
32.	Бараму А. та Полковському Л.	25 серпня 1943	1	5	
33.	Громовій А.Г.	3 лютого 1973	1	1	
34.	Криворучко Л.	8 квітня 2000	2	4	
35.	Левітасу І.М.	13 грудня 1999	1	1	
36.	Озерову Л.А.	12 січня 1980	1	1	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Прим ітки
37.	Самойлову Д.С.	10 грудня 1982	1	1	
38.	Невстановленій особі із зверненням «Константин Михайлович».	10 грудня 1974	1	1	
	Листи до Сагалович З.Н.				
39.	Барама А. та Полковського Л.	10 серпня 1943	1	1	
40.	Бродського О.І.	31 липня 1073	1	1	
41.	Буркалева К.Я.	4 березня 1977	1	2	
42.	Ваншенкіна К.Я.	5 жовтня 1977 – 10 вересня 1990	3	6	
43.	Гольдфельд Т.С.	1 листопада 1977	1	3	
44.	Гончарова Ю.Д.	4 листопада 1977 – 1990	5	8	
45.	Гордейчева В.Г.	2 жовтня 1977 – 18 лютого 1990	3	5	
46.	Громової А.Г.	24 червня 1961 – лютий 1974	11	17	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Прим ітки
47.	Дур[н]ової І.	18 жовтня 1977	1	2	
48.	Когана О.Г.	10 лютого 1980	1	1	
49.	Озерова Л.А.	4 січня 1980 – 10 березня 1990	2	5	
50.	Рєпіної О.Ф.	1987 – 14 березня 1990	3	8	
51.	Рибакова А.Н.	1 січня 1979	1	2	
52.	Рогожанської Е.	11 листопада 1977	1	3	
53.	Самойлова Д.С.	18 грудня 1982	1	2	
54.	[Саморіги] В.	28 вересня 1978, [1988]	2	4	
55.	Симонова К.М.	22 жовтня 1978	1	3	
56.	Скобелева В.П.	9 жовтня 1977	1	2	
57.	Фрадкіної С.Я.	24 квітня 1974 – 14 березня 1976	3	6	

№ пп	Заголовок справи	Дати документів	К-сть док.	К-сть арк..	Прим ітки
58.	Хелємського Я.А.	6 січня 1978, 24 квітня 1990	2	5	
59.	Чернової Н.	27 вересня 1986	1	2	
60.	Шерешевського Л.В.	15 лютого, 18 травня 1990, б/д	3	7	
61.	Невстановленої особи.	б/д	1	2	
	* * *				
62.	Листи Воронежського відділення СП РРФСР та видавництва «Молода гвардія» про підготовку літературного вечора, присвяченого творчості Вінтмана П.І. та видання його творів.	21 березня 1972, 6 березня 1975	2	2	
63.	Листи ЦДАЛІ СРСР до Сагалович З.Н. про передачу до архіву листів Сельвінського І.Л. до Вінтмана П.І. на постійне їх зберігання та надіслання їй копій.	6 березня 1985 – 18 лютого 1986	4	4	

В даний опис № 1 з № 1 по № 63 внесено 63 (шістдесят три) одиниці зберігання – 313 (триста тринадцять) документів на 1114(тисячі ста чотирнадцяти) аркушах.

Опис склала :
головний науковий співробітник
08.10.2009 р.

Н.С. Возна

Прийнято на державне зберігання до архіву-музею 63 (шістдесят три) одиниці зберігання – 313 (триста тринадцять) документів на 1114 (тисячі ста чотирнадцяти) аркушах.

Документи передала :
головний науковий співробітник
08.10.2009 р.

Н.С. Возна

Документи прийняла:
головний спеціаліст
17.12.2009 р.

Снежкова Т.М.

Додаток № 1
до опису № 1
фонду № 1374

Список літератури
переданої до ЦДАМЛМ України згідно з актом
№ 12 від 20.05.2004.

№№ п/п	Автор і назва	Кількість прим.	Інв. №	Примітки
1	2	3	4	5
1.	Винтман П. Голубые следы: Стихи. – К.: Рад. письменник, 1977.	1	56892	
2.	Винтман П. Голубые следы: Стихотворения. Письма с войны. – К.: Дніпро, 1990.	1	56893	

Всього до списку внесено 2 (дві) назви літератури у 2 (двох)
примірниках з № 1 по № 2.

Список склала :
20.10.2009 р.

О.С. Алексеенко,
зав. сектором друкованих видань

Додаток № 2
Фонд № 1374
Опис № 1

ПЕРЕЛІК

музейних предметів, переданих до ЦДАМЛМ України
згідно з актом № 24 від 11.08.2004.

№ п/п	Назва предмету і його короткий опис	Дата	Кількість	Інвентарний номер	Примітка
1	2	3	4	5	6
1.	Касета із записами радіопередач, присвячених поету Павлу Вінтману (1918-1942), який загинув в роки Великої Вітчизняної війни. Магнітофонна плівка, пласт.	б/д	1	КВ – 9427	

Всього до переліку внесено 1 (один) музейний предмет.

Список склав:
начальник відділу використання
інформації документів
12.10.2009 р.

В. М. Шепелюк

Всього в даному опису пронумеровано
14 (чотирнадцять) аркушів.

14.01.2010р. Нат. Вігдіню Діт та обліку АФ.